

Мовна освіта в європейському контексті

С.Ю. Ніколаєва
доктор педагогічних наук, професор

Питання для обговорення

- 1. Які матеріали з мовної освіти розроблені Радою Європи ?**
- 2. Чи враховуються рекомендації Ради Європи з мовної освіти у вітчизняних дослідженнях з методики навчання іноземних мов і культур?**

Які мови є офіційними мовами Ради Європи?

1. Які матеріали з мовної освіти розроблені Радою Європи?

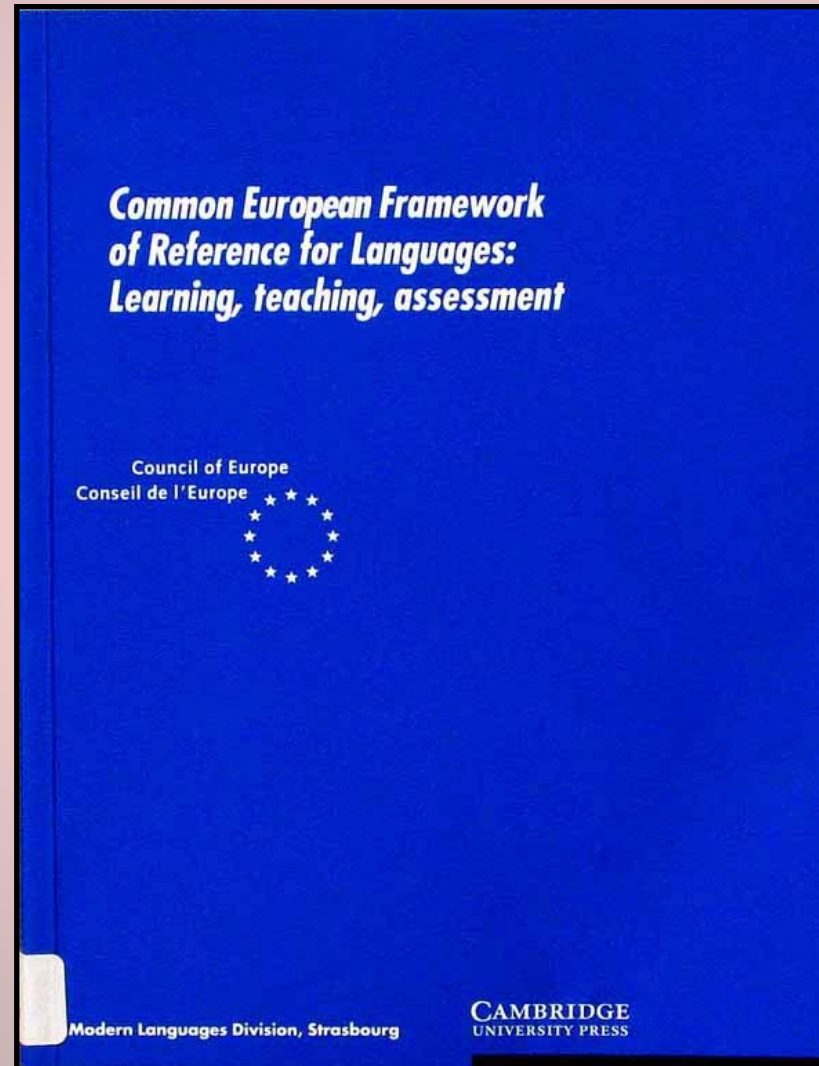

Основні документи Ради Європи з мовної освіти (січень, 2009 р.)

- **Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання**
- **Європейський мовний портфель**
- **Рекомендації щодо приведення екзаменів з мови у відповідність до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти**
- **Проекти, реалізовані у 2001-2003 роках**
- **Проекти, реалізовані у 2004-2007 роках**
- **Проекти, заплановані на 2008-2011 роки**

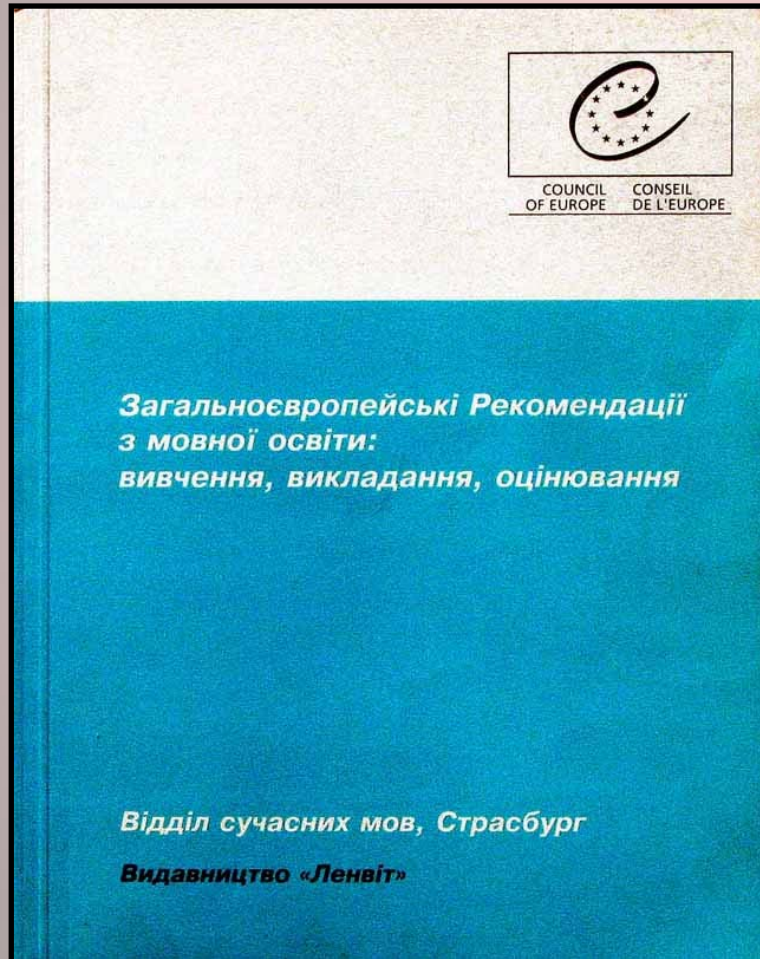
1) Загальноєвропейські рекомендації (ЗЄР) перекладені на 34 мови (2009 р.)

- **Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching, assessment (Strasbourg, 2001)**
- **Cadre Européen Common de Référence pour les Langues: Apprendre, Enseigner, Évaluer (Strasbourg, 2001)**
- **Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lerner, lehren, beureiten (Straßburg, 2001)**

- **Общеввропейские компетенции владения иностранным языком: Изучение, преподавание, оценка (перевод, Московский государственный лингвистический университет, 2003 г.)**
- **Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (переклад, Київський національний лінгвістичний університет, 2003 р.)**

Зразки перекладів ЗЄР

CEFR - the Stonehenge Metaphor

'Why Stonehenge was built is unknown, though it probably was constructed as a place of worship of some kind. Notions that it was built as a temple for Druids or Romans are unsound, because neither was in the area until long after Stonehenge was last constructed. Early in the 20th century, the English astronomer Sir Norman Lockyer demonstrated that the northeast axis aligned with the sunrise at the summer solstice, leading other scholars to speculate that the builders were sun worshipers. In 1963 an American astronomer, Gerald Hawkins, purported that Stonehenge was a complicated computer for predicting lunar and solar eclipses. These speculations, however, have been severely criticized by most Stonehenge archaeologists.'

"Most of what has been written about Stonehenge is nonsense or speculation," said R.J.C Atkinson, archaeologist from University College Cardiff.

"No one will ever have a clue what its significance was."

Brief quote from the article on Stonehenge © 1994-1999 Encyclopaedia Britannica

ЗЄР: основні досягнення

- **Зрозумілі дескриптори володіння мовою**
- **Рівні володіння мовою**
- **Шкали ілюстративних дескрипторів**
- **Шкали самооцінювання**
- **Орієнтовна програма багатомовної освіти**

Узагальнені рівні володіння мовою за ЗЄР

A

Елементарний користувач

A1

Інтродуктивний
або
“відкриття”

A2

Середній
або
“виживання”

B

Незалежний користувач

B1

Рубіжний

B2

Просунутий

C

Досвідчений користувач

C1

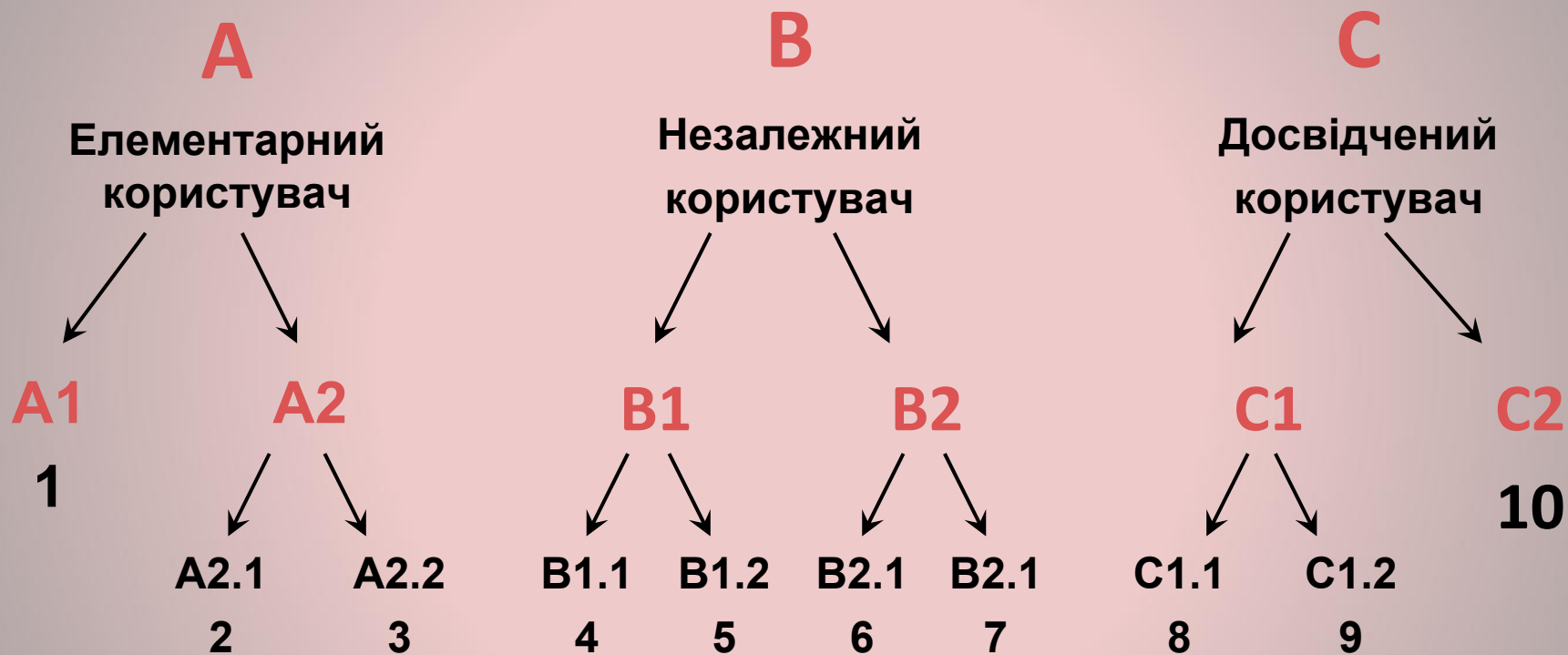
Автономний

C2

Компетентний

Деталізовані рівні володіння мовою за ЗЄР

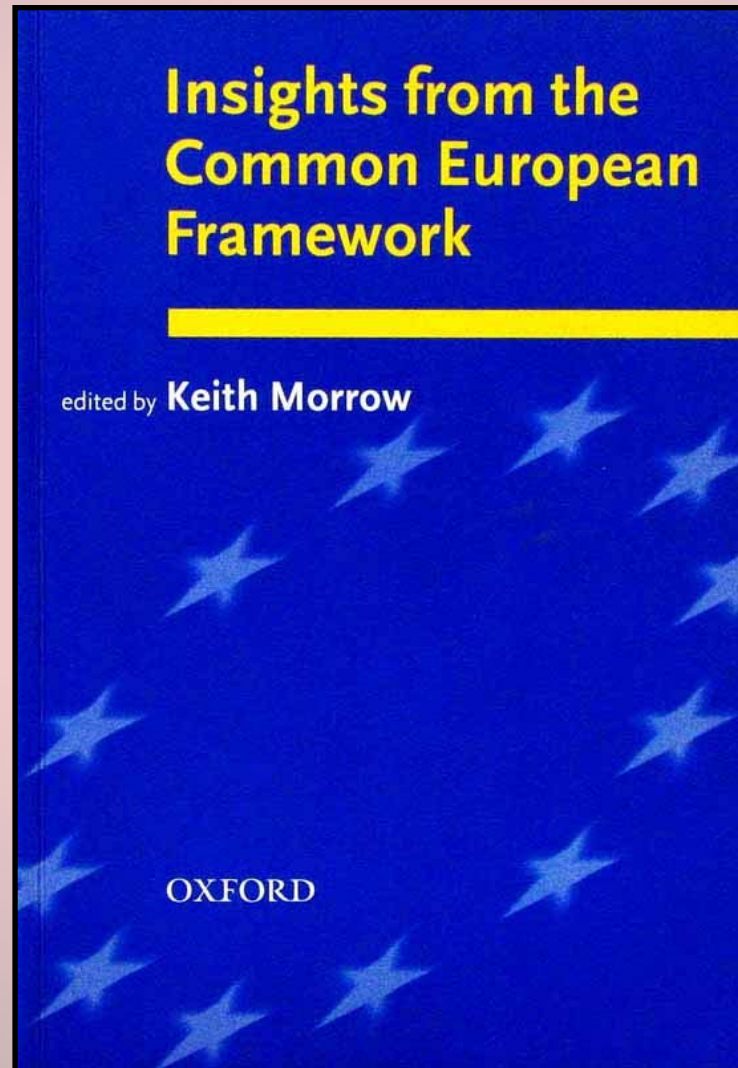
Рівні володіння загальною і професійно орієнтованою іноземною мовою (ІМ)

Рівні володіння загальною ІМ	Рівні володіння професійно орієнтованою ІМ (* p – professional)
B1 – Threshold (рубіжний)	B1p* – Threshold professional (рубіжний проф. орієнтований)
B2 – Vantage (просунутий)	B2p – Vantage professional (просунутий проф. орієнтований)
C1 – Effective (автономний)	C1p – Effective professional (автономний проф. орієнтований)
C2 – Mastery (компетентний)	C2p – Mastery professional (компетентний проф. орієнтований)

Зразок дескрипторів за ЗЄР

Proficient User	C2	Can understand with ease virtually everything heard or read. Can summarise information from different spoken and written sources, reconstructing arguments and accounts in a coherent presentation. Can express him/herself spontaneously, very fluently and precisely, differentiating finer shades of meaning even in more complex situations.
	C1	Can understand a wide range of demanding, longer texts, and recognise implicit meaning. Can express him/herself fluently and spontaneously without much obvious searching for expressions. Can use language flexibly and effectively for social, academic and professional purposes. Can produce clear, well-structured, detailed text on complex subjects, showing controlled use of organisational patterns, connectors and cohesive devices.

Рекомендації щодо удосконалення ЗЄР

Зразок удосконалених дескрипторів

	UNDERSTANDING INTERACTION BETWEEN NATIVE SPEAKERS
C2	<i>As C1</i>
C1	Can easily follow complex interactions between third parties in group discussion and debate, even on abstract, complex unfamiliar topics
B2	Can keep up with an animated conversation between native speakers.
	Can with some effort catch much of what is said around him/her, but may find it difficult to participate effectively in discussion with several native speakers who do not modify their language in any way.
B1	Can generally follow the main points of extended discussion around him/her, provided speech is clearly articulated in standard dialect.

Зразок удосконалених дескрипторів володіння монологічним мовленням на рівні C1

Shows fluent, spontaneous expression in clear, well-structured speech.

Can express him/herself fluently and spontaneously, almost effortlessly, with a smooth flow of language. Can give clear, detailed descriptions of complex subjects. High degree of accuracy; errors are rare.

Зразок удосконалених дескрипторів рівня C2

Conveys finer shades of meaning precisely and naturally.

Can express him/herself spontaneously and very fluently, interacting with ease and skill, and differentiating finer shades of meaning precisely. Can produce clear, smoothly-flowing, well-structured descriptions.

Майбутнє загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти ...

- Розроблено **нові рекомендації** Ради Європи щодо використання цих матеріалів (CM/Rec(2008)7E)
- Опубліковано **меморандум** про напрями використання загальноєвропейських рекомендацій
- Наголошується, що цей **документ є основним** для створення єдиного освітнього простору
- **Доопрацьовуються дескриптори** рівнів володіння загальноповсякденним і професійним мовленням
- Визначаються шляхи **формування загальних компетенцій** паралельно з комунікативними

Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи

**Recommendation CM/Rec(2008)7 of the
Committee of Ministers to member states on
the use of the Council of Europe's Common
European Framework of Reference for Languages
(CEFR) and the promotion of plurilingualism**

*(Adopted by the Committee of Ministers on 2 July
2008 at the 1031st meeting of the Ministers' Deputies)*

2) Європейський мовний портфель

В Європі укладено 97 мовних портфелів /МП/ (2009 р.)

Структура європейського МП

- **Мовний паспорт:**
інформація про власника портфеля...
- **Мовна біографія:**
інформація про досвід вивчення мов; шкали само-/оцінювання
- **Досьє:** інформація про практичне використання мови і досвід міжкультурного спілкування

Фрагмент мовного портфеля для дорослих

CEFR	LISTENING (continued)	I do this now	I'd like to do this in future
B1	I can understand detailed directions, instructions and messages relating to everyday personal and work matters (e.g. travel arrangements, answering machines).		
	I can work out the meaning of unknown words from a familiar context.		
	I can understand the main points of a conversation or short presentation in clear standard speech on matters regularly encountered at work.		
	I can understand specific details and general information from routine telephone calls.		

Фрагмент МП для філологів

СОВЕТ COUNCIL
ЕВРОПЫ OF EUROPE
Европейский языковой портфель
European Language Portfolio

Контрольный лист для самооценки
C2 – письмо; C2_{проф.} – аудирование

Self-assessment checklist
C2 – writing; C2_{prof.} – listening

	1	2	3	1	2	3	1	2	3
Профессионально-ориентированные языковые умения учителя/преподавателя языков <i>Profession-specific language skills of language teachers</i>									
АУДИРОВАНИЕ LISTENING									
Я могу различить на слух функциональные стили и жанры. <i>I can differentiate between the functional styles and genres of an orally presented text.</i>									
Я фиксирую на слух любое отклонение от литературной нормы. <i>I can take notice of any deviations from standard language.</i>									
Я замечаю любые, в том числе стилистические, неточности. <i>I can identify any inaccuracy (stylistic included).</i>									
Я могу выявить тонкие межкультурные различия. <i>I can identify subtle cross-cultural differences.</i>									

1 – Я; 2 – Мой преподаватель/или кто-то другой; 3 – Мои цели

1 – Me; 2 – Teacher/Other; 3 – My objectives

Майбутнє європейського МП

- Доповнюються дескрипторами рівнів володіння **професійно орієнтованим мовленням** мовні портфелі для студентів різних спеціальностей.
- Створюються **нові мовні портфелі** у різних європейських країнах.
- Розробляються **методики використання** мовних портфелів у навчальному процесі (в цілому опубліковано **12 документів (2009 р.)**).

3) Рекомендації щодо приведення екзаменів з мови у відповідність до ЗЄР з мовної освіти

January 2009

Relating Language Examinations to the Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (CEFR)

A Manual

Language Policy Division, Strasbourg

Рекомендована процедура узгодження

- **Детальне ознайомлення з ЗЄР**
- **Узгодження специфікації змісту екзамену з ЗЄР**
- **Стандартизація та опис рівнів володіння мовою**
- **Розробка стандартизованих екзаменаційних завдань**
- **Емпірична валідація: перевірка відповідності результатів іспиту ЗЄР**

Основні тести з англійської мови (Велика Британія)

- **Cambridge ESOL**
- **City and Guilds English Speaking Board International Ltd (ESB)**
- **Institute of Linguists**
- **The International English Language Testing System (IELTS)**
- **London Chamber of Commerce and Industry (LCCI) International Qualifications**
- **London Examinations - Edexcel International Pearson Language Tests**
- **Trinity College London**
- **ASCENTIS**

Приклад академічного міжнародного тесту з англійської мови

Приклади тестів з англійської мови рівнів C1 та C2

- **Certificate of Proficiency in English (CPE)**

CPE is a very advanced level exam, for learners who have achieved a high level of language skills and are able to function effectively in almost any English-speaking context. This exam is at Council of Europe Level C2.

- **Certificate in Advanced English (CAE)**

CAE is an advanced exam. CAE tests the ability to communicate with confidence in English for work or study purposes. This exam is at Council of Europe Level C1.

Сертифікати на право навчання англійської мови (Велика Британія)

- **TKT (Teaching Knowledge Test)**
- **CELTA (Certificate in English Language Teaching to Adults)**
- **CELTYL (Certificate in English Language Teaching to Young Learners)**
- **ICELT (In-service Certificate in English Language Teaching)**

Дипломи на право навчання англійської мови (Велика Британія)

- **The Delta Modules**

The three Delta Modules provide professional development and opportunities for career progression for experienced English language teachers.

- **IDLTM (International Diploma in Language Teaching Management)**

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations

TEACHING AWARDS

Delta

Module One, Module Two, Module Three

***Handbook for tutors
and candidates***

www.CambridgeESOL.org/exams/teaching-awards/delta.html

Результат узгодження екзаменів з англійської мови за ЗЄР

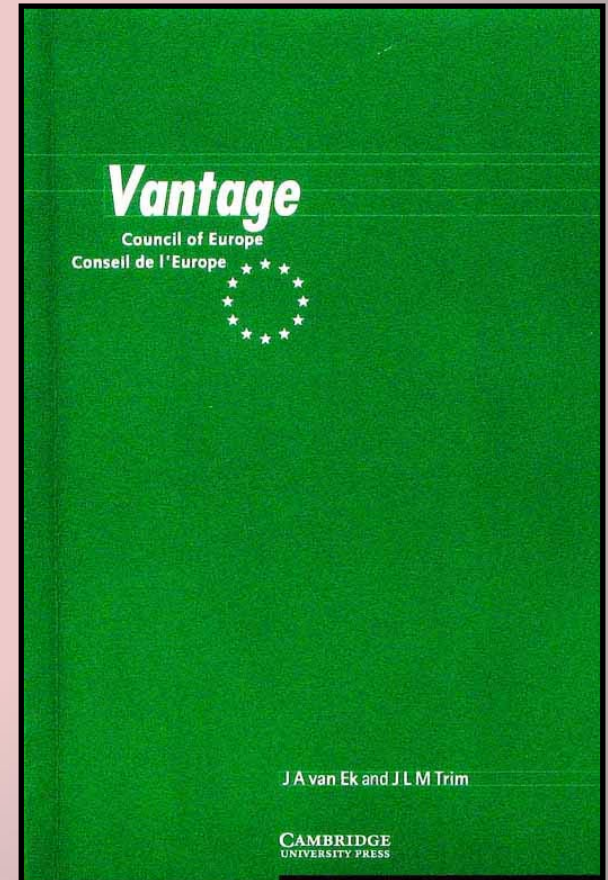
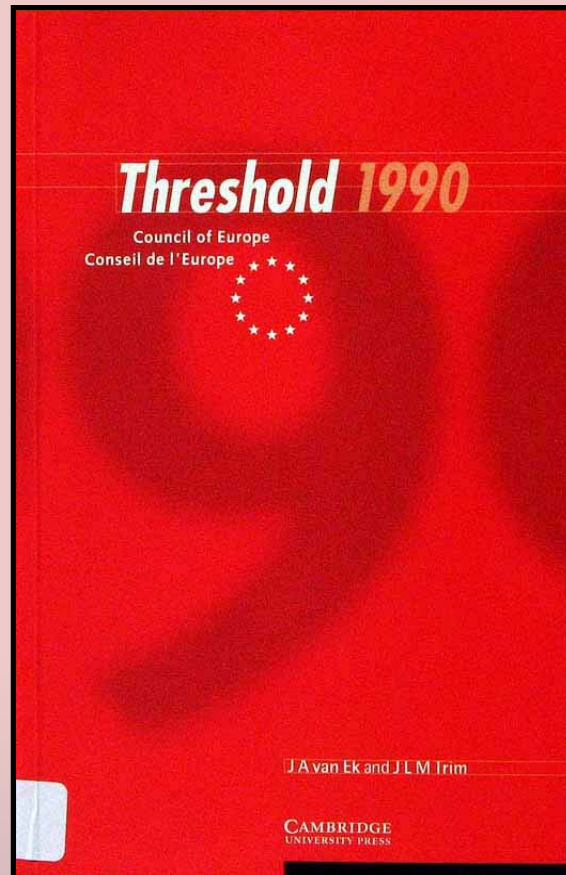
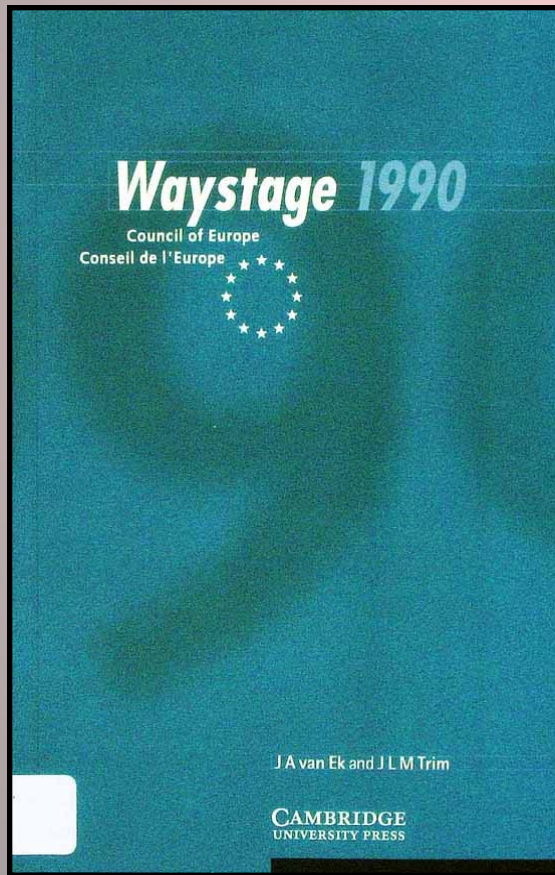
CEFR	General English	Academic	Professional				
Mastery C2		CPE Certificate of Proficiency in English	IELTS			BULATS	
Effective Operational Proficiency C1		CAE Certificate in Advanced English		BEC Higher	ILEC		ICFE
Vantage B2		FCE First Certificate in English		BEC Vantage			
Threshold B1		PET Preliminary English Test		BEC Preliminary			
Waystage A2	YLE Flyers	KET Key English Test					
Break-through A1	YLE Movers						
	YLE Starters						
Common European Framework of Reference for Languages	Cambridge Young Learners English Tests	General English	International English Language Testing System	Business English Certificates	International Legal English Certificate	International Certificate in Financial English	Business Language Testing Service

РЕКОМЕНДОВАНИЙ ФОРМАТ ТЕСТУ

Міжнародні іспити з іноземних мов

Рівні за ЗЄР	Формат тесту
B1 – рубіжний	<ul style="list-style-type: none">■ Читання■ Аудіювання■ Письмо■ Говоріння■ Вживання мовного матеріалу (укладені лексичні мінімуми!)
B2 – просунутий	
C1/C2 – автономний/ компетентний	

Лексичні мінімуми Ради Європи

Рекомендована послідовність укладання тестів

- Загальноєвропейські тести
- Тести окремої європейської країни
- Тести окремих регіонів країни
- Тести окремих міст регіону
- Тести окремих районів міста
- Тести окремих навчальних закладів

Майбутнє рекомендацій з узгодження іспитів і тестів із ЗЄР (проект Ради Європи)

Guidelines for university language testing

- **Medium-term project (2008-2011)**
- **Project working languages:** English, French
- **Thematic strand:** Evaluation
- **Expected results and output:** 'How to' manual; the guidelines will be used by decision makers at university level
- **Sector of education focussed on:** colleges, universities; teacher education

Розробка тестових завдань з усіх видів мовленнєвої діяльності

Relating language examinations to the Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching, assessment

Writing Tasks: Pilot Samples

Introduction

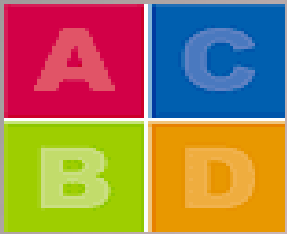
This collection was produced for the Preliminary Pilot Version of the Manual for Relating Language Examinations to the CEFR in order to facilitate the specification and standardisation process for writing (Chapters 4 & 5 of the Preliminary Pilot Version of the Manual for Relating Language Examinations to the CEFR, Language Policy Division, Council of Europe (Strasbourg, France)). The tasks have been kindly supplied by examination providers for different languages: Alliance Française, Cambridge ESOL, CAPLE (Universidade de Lisboa), CIEP (Centre International d'Études Pédagogiques), CVCL (Università per Stranieri, Perugia), Goethe-Institut, WBT.

Forward >

Index >

The production of the analytical grid featured here was undertaken on behalf of the Council of Europe by ALTE (The Association of Language Testers in Europe). The grid was developed and piloted in a series of meetings which took place during 2005. The grid was originally based on ALTE Content Analysis Checklists, which were developed in 1993 with Lingua Programme funding (93-09/1326 /UK-III). Account was also taken of the Dutch CEF Construct Group Project (2004).

4) Проекти Європейського центру сучасних мов (2004-2007 р.)

В цілому реалізовано 38 проектів і всі результати досліджень опубліковано.

Основні напрями досліджень:

- створення **підручників** з іноземних мов
- технології укладання мовних **портфелів**
- взаємопов'язане навчання **мови і культури**
- формування **стратегічної** компетенції
- формування **професійно орієнтованої** міжкультурної комунікативної компетенції

Languages for social cohesion

Language education in a multilingual and multicultural Europe

Les langues pour la cohésion sociale

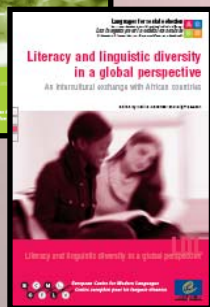
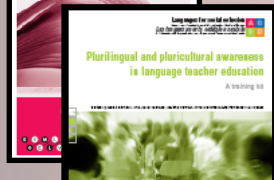
L'éducation aux langues dans une Europe multilingue et multiculturelle

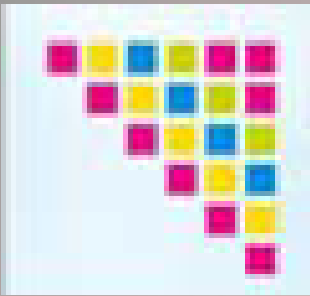
ECML programme 2004-2007

www.ecml.at/socialcohesion

All publications are available online in downloadable format free of charge

- Books
- CD-ROMs
- Project websites
- Project flyers
- Travelling exhibition available for conferences and fairs

Заплановані проекти Ради Європи (2008-2011 р.)

Заплановано 20 проектів.

Пріоритетні напрями дослідження:

- оцінювання рівня сформованості комунікативної компетенції
- тривалість вивчення мови
- зміст мовної освіти
- багатомовне навчання

Projects in the ECML programme

EVALUATION

Piloting the European Portfolio for Student Teachers of Languages

<http://epostl2.ecml.at>

Encouraging the culture of evaluation

<http://ecep.ecml.at>

Guidelines for university language testing

<http://gult.ecml.at>

Quality training at grassroots level

<http://qualitraining2.ecml.at>

Projects on the Common European Framework of Reference for Languages:

Level estimation grid for teachers

<http://cefestim.ecml.at>

Training in relating language examinations

<http://relex.ecml.at>

Assessment of young learner literacy

<http://ayllit.ecml.at>

Projects in the ECML programme

CONTINUITY IN LANGUAGE EDUCATION

Developing online teaching skills

<http://dots.ecml.at>

Exploring cutting edge applications of networked technologies in vocationally oriented language learning

<http://evolution.ecml.at>

Projects on the European Language Portfolio

The European Language Portfolio in whole-school use

<http://elp-wsu.ecml.at>

Training teachers to use the European Language Portfolio (follow-up project)

<http://elp-tt2.ecml.at>

Projects in the ECML programme

CONTENT AND LANGUAGE EDUCATION

Content-based modern language teaching for young learners

<http://eplc.ecml.at>

Curriculum development for Content and Language Integrated Learning

<http://clil-cd.ecml.at>

Content and Language Integrated Learning through languages other than English - Getting started

<http://clil-lote-start.ecml.at>

Good practice in Content and Language Integrated Learning for languages other than English

<http://clil-lote-go.ecml.at>

Content based teaching + plurilingual/cultural awareness

<http://combat.ecml.at>

Programme objectives

www.ecml.at/empowerment

- **Enhancing the professional competence of language teachers**
- **Strengthening professional networks and the wider community of language educators**
- **Enabling language professionals to have greater impact on reform processes**
- **Contributing to better quality of language education in Europe**

2. Чи враховуються рекомендації Ради Європи з мовної освіти у вітчизняних дослідженнях з методики навчання іноземних мов і культур?

Київський національний лінгвістичний університет

Дослідження в галузі методики навчання іноземних мов студентів мовних спеціальностей (2004-2008 рр.)

- Рудакова Л.П. Навчання студентів розуміння **соціокультурної інформації** при читанні ...
- Стеченко Т.І. Формування **професійно орієнтованої** англомовної граматичної компетенції ...
- Кривчикова Г.Ф. Методика **інтерактивного навчання** писемного мовлення ...
- Васильєва Е.В. Навчання **написання наукового** проблемно-тематичного повідомлення ...

- Ягельська Н.В. **Методика організації самостійної роботи студентів з АМ з використанням мовного портфеля ...**
- Борецька Г.Е. **Навчання граматично правильної писемної комунікації...**
- Осідак В.В. **Комплексний контроль ... англomовної граматичної компетенції ...**
- Бирюк О.В. **Формування соціокультурної компетенції у читанні публіцистичних текстів ...**
- Шукліна С.І. **Контроль рівня сформованості соціокультурної компетенції ...**

- Соколова С.І. Навчання використовувати **паралінгвістичні засоби** в усному спілкув. ...
- Середа О.М. Навчання писемного спілкування засобами **електронної пошти** ...
- Бочкарьова О.Ю. Навчання **професійно спрямованого** аудіювання ...
- Свиридюк В.П. Навчання писемного мовлення з використанням **дистанційного курсу** ...
- Перлова В.В. Формування **професійно орієнтованих** слухо-вимовних навичок ...

- Писанко М.Л. Формування англомовної **соціокультурної компетенції** на базі німецької мови ...
- Гайдукова Л.В. Формування **професійно орієнтованої** компетенції в діалогічному мовленні ...
- Вовк О.І. Формування англомовної **граматичної компетенції** в умовах інтенсивного навчання ...
- Кіршова О.В. Підготовка магістрантів створювати **професійно орієнтовані проекти** ...

Яких знань Ви набули з цієї проблеми?

■ Знань про:

- 1) Раду Європи
- 2) Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти
- 3) Рівні володіння мовою
- 4) Європейський мовний портфель
- 5) Шляхи приведення екзаменів з мови у відповідність до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти
- 6) Спрямованість проектів Ради Європи
- 7) Проблематику сучасних досліджень в галузі методики навчання ІМ

Ваші запитання

